

Recensies

Freina, J.J.de & T.J. Witt : *Die Bombyces und Sphinges der Westpaläarktis* (Ins., Lepid.) , 1987
Edition Forschung und Wissenschaft Verlag GmbH,
Postfach 430210, D-8000 München 43, B.R.D.
Bd. 1. 708 pag.
Prijs: DM 460,-.

Het eerste deel van een tweedelig werk dat een groot deel van de Europese nachtvlinders beoogt te behandelen. Het begrip "Bombyces" is systematisch nogal ondoorzichtig maar zo ingeburgerd dat de auteurs hieraan vastgehouden hebben. In dit eerste deel worden enkele groepen Noctuoidea, Geometroidea, Bombycoidea en Sphingoidea behandeld. Een greep uit de daarbinnen begrepen families: Arctiidae, Lymantriidae, Notodontidae, Drepanidae, Lasiocampidae, Saturniidae en Sphingidae.

Het werk predendeert een opvolger te zijn van de beroemde werken van Seitz en in deze opzet zijn de schrijvers, de geografische en systematische beperkingen in acht genomen, zeker geslaagd. Het fotomateriaal is subliem en ook de teksten zijn dusdanig van kwaliteit dat het boek als determinatiewerk buitengewoon bruikbaar zal blijken.

Natuurlijk zijn er ook tekortkomingen; zo wordt het uiterlijk van de rupsen niet besproken, maar is er per soort slechts een verwijzing naar andere literatuur opgenomen. Op eenzelfde manier wordt er per soort ook verwezen naar kweekverslagen in andere literatuur, waarbij echter een valse schijn van volledigheid gewekt wordt. Ook zetten de schrijvers de betreuenswaardige traditie voort van het klakkeloos uit andere werken overnemen van opgaven van voedselplanten. Systematisch gezien is het meest opvallende kenmerk dat de auteurs behoorlijk het mes gezet hebben in het aantal beschreven ondersoorten. Ongetwijfeld heel nuttig en in de meeste gevallen zeer terecht, maar toch duiken hier en daar twijfels op over de precisie van deze aktie. Zo voeren de auteurs bijvoorbeeld, om maar even in mijn straatje te blijven, bij *Hyles euphorbiae* (L.) de ondersoort *balearica* (Rebel) op terwijl deze naam al jaren lang als synoniem voor *H. dahlia* (Geyer) gezien wordt. *H.e. conspicua* (R.&J.) daarentegen wordt simpel afgedaan als synoniem van *H.e. euphorbiae*. Tenslotte moeten de verspreidingskaartjes achterin het boek met een korreltje zout genomen worden, waarom bijvoorbeeld (ook weer) *H. euphorbiae* als inheems in Engeland aangegeven wordt is mij althans een raadsel.

Afgezien van deze nadelen, een prachtig werk dat zonder twijfel het meest volledige is wat er op dit gebied tot nu toe verschenen is. Voor de niet professioneel geïnteresseerde evenwel veel te duur.

E. de Tré : Inventarisatie, status en ecologie van het Belgisch dagvlinderbestand, 1987.

Vlaamse Vereniging voor Entomologie, Entomobrochure nr. 5.

72 pag.

Prijs : voor niet-leden van de V.V.E. 320 BFr, te bestellen door overschrijving van het juiste bedrag op postrekening (giro): 000-0106543-37 t.n.v. de Vlaamse Vereniging voor Entomologie, Bourgondische Kruis 15, B-9200 Wetteren, België, onder vermelding van "EB5".

Nadat met behulp van twee tabellen wordt aangetoond, dat (ook) de Belgische dagvlinderstand afneemt, wordt vervolgens de in België wettelijke status van de vlinders, van de voedselplanten en de bescherming van de biotopen besproken. Daarna volgt een zeer uitvoerige tabel (nr. 3), die meer dan 20 bladzijden inneemt. Hierin worden vermeld van de 119 behandelde dagvlindersoorten: de voedselplanten van de rups, de maximale bloeitijden van de voedselplanten, de indeling van de voedselplanten in de socio-ecologische groepen, de vliegtijd van het imago, de wettelijke status en gegevens omtrent de huidige verspreiding in België.

Na vergelijking met de ecologisch formaties volgens Blab en Kudrna ("Hilfsprogramm für Schmetterlinge") volgt in tabel 4 de ecologische karakterisering van de in België voorkomende vlinderbiotopen, vergeleken met de plantengemeenschappen volgens Westhoff en Den Held ("Plantengemeenschappen in Nederland").

De laatste grote tabel (nr. 6) is een alfabetische plantenlijst, waarin naast de zeldzaamheidsklassen van de planten de dagvlindersoorten worden gegeven, waarvan de rupsen op de betreffende planten leven.

Tenslotte volgen literatuuropgaven en een lijst met nuttige adressen, o.a. van entomologische verenigingen en tijdschriften in België en in de buurlanden. Deze Entomobrochure bevat een grote hoeveelheid nuttige gegevens voor het beheer van vlinderbiotopen. Veel van de gegevens worden vermeld in de vorm van getallen en/of letters, wat wel enig naslagwerk vereist. Het boekje is groten-deels ook voor Nederland bruikbaar. De prijs is laag.